



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 93/17
V Lucemburku dne 12. září 2017

Rozsudek ve věci C-589/15 P
Alexios Anagnostakis v. Komise

Soudní dvůr potvrdil, že navrhovaná evropská občanská iniciativa, která byla předložena řeckým státním příslušníkem za účelem povolení zrušení veřejného dluhu zemí nacházejících se ve stavu nouze, nemůže být zaregistrována

Pro předmět takovéto iniciativy totiž ve Smlouvách neexistuje žádný základ

Podle Smlouvy o EU se může nejméně jeden milion občanů Unie pocházejících alespoň z jedné čtvrtiny členských států ujmout iniciativy a vyzvat Komisi, aby v rámci svých pravomocí navrhla unijnímu normotvůrci přijmout právní akt za účelem provedení Smluv („evropská občanská iniciativa“). Dříve, než organizátoři evropské občanské iniciativy mohou začít sbírat požadovaný počet podpisů, musí ji nechat zaregistrovat u Komise, která přezkoumá zejména její předmět a cíle. Komise může registraci navrhované iniciativy odmítnout, zejména pokud předmět této iniciativy zjevně nespadá do jejích pravomocí předložit unijnímu normotvůrci návrh právního aktu.

Alexios Anagnostakis, řecký státní příslušník, je iniciátorem návrhu evropské občanské iniciativy nazvané „Milion podpisů pro solidární Evropu“, který předal dne 13. července 2012 Komisi. Předmětem této iniciativy je zakotvit v legislativě Unie „zásadu stavu nouze, podle níž, je-li finanční a politická existence určitého státu ohrožena splácením nemorálního dluhu, je odmítnutí splácet tento dluh nezbytné a odůvodněné“. Navrhovaná iniciativa odkazuje na hospodářskou a měnovou politiku (články 119 až 144 SFEU) jakožto právní základ pro její přijetí.

Rozhodnutím ze dne 6. září 2012¹ Komise odmítla návrh A. Anagnostakise zaregistrovat s odůvodněním, že zjevně nespadá do jejích pravomocí. Alexios Anagnostakis se tedy obrátil na Tribunál Evropské unie, aby tento rozhodnutí Komise zrušil. Rozsudkem ze dne 30. září 2015² Tribunál zamítl žalobu A. Anagnostakise, maje za to, že s ohledem na Smlouvy neměla Komise pravomoc navrhnout unijnímu normotvůrci zakotvit zásadu, podle které musí být možné zrušit veřejný dluh zemí nacházejících se ve stavu nouze. Alexios Anagnostakis tedy podal kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, aby tento rozsudek Tribunálu zrušil.

Rozsudkem z dnešního dne **Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek A. Anagnostakise a potvrdil tak rozsudek Tribunálu.**

Soudní dvůr nejprve zdůraznil, že vzhledem k významu evropské občanské iniciativy, jakožto nástroje občanů umožňujícího podílet se na demokratickém životě Unie, musí Komise jasně odůvodnit každé rozhodnutí, kterým se zamítá registrace navrhované iniciativy. Zejména vzhledem k velmi stručnému a nedostatečně jasnému charakteru iniciativy navrhované v projednávané věci Soudní dvůr nicméně potvrdil závěr Tribunálu, podle něhož bylo rozhodnutí Komise v projednávané věci dostatečně odůvodněno.

Soudní dvůr dále ověřil právní úvahy Tribunálu týkající se čl. 122 odst. 1 SFEU, podle nichž může Rada rozhodnout v duchu solidarity mezi členskými státy o přijetí opatření přiměřených hospodářské situaci. Soudní dvůr má stejně jako Tribunál za to, že toto ustanovení SFEU se nevztahuje na opatření, jejichž cílem je v zásadě zmírnit závažnost obtíží členského státu

¹ Rozhodnutí Komise C (2012) 6289 final ze dne 6. září 2012, kterým se zamítá žádost o registraci evropské občanské iniciativy „Milion podpisů pro solidární Evropu“ podaná Komisi dne 13. července 2012.

² Rozsudek ze dne 30. září 2015, *Anagnostakis v. Komise* ([T-450/12](#), viz také TZ [108/15](#)).

s financováním. Soudní dvůr kromě toho potvrdil, že tohoto ustanovení nelze využít jako základu pro přijetí opatření nebo zásady, která by členský stát v zásadě opravňovala k tomu, aby se jednostranně rozhodl nesplatit svůj dluh či jeho část.

Pokud jde o analýzu čl. 122 odst. 2 SFEU, podle něhož může Rada poskytnout finanční pomoc Unie členskému státu, kterému z důvodu přírodních pohrom nebo mimořádných událostí, které nemůže ovlivnit, nastanou obtíže, Soudní dvůr opět potvrdil právní úvahy Tribunálu. Soudní dvůr má tedy rovněž za to, že toto ustanovení SFEU nemůže odůvodnit legislativní zavedení mechanismu nesplácení dluhu obecného a trvalého charakteru, který se opírá o zásadu stavu nouze, a dále, že předmětem tohoto ustanovení je pouze finanční pomoc poskytovaná Unií, a nikoli členskými státy. Tribunál tedy správně rozhodl, že přijetí zásady stavu nouze nemůže spadat pod pojem „pomoc poskytovaná Unií“, jelikož taková zásada se vztahuje nejen na dluh členského státu vůči Unii, ale i na dluh vůči jiným veřejným či soukromým subjektům (včetně členských států).

A konečně se Soudní dvůr stejně jako Tribunál domnívá, že zásada stavu nouze nemůže být odůvodněna ani článkem 136 SFEU, podle něhož Rada přijímá opatření k posílení koordinace rozpočtové kázně členských států eurozóny a dohledu nad ní a k vypracování směrů hospodářské politiky týkající se těchto států. Nic totiž neumožňuje učinit závěr, že přijetí zásady stavu nouze by mělo za cíl posílení koordinace rozpočtové kázně nebo by spadalo pod směry hospodářské politiky, tím spíše, že tato zásada by ve skutečnosti měla za účinek nahrazení svobodné vůle smluvních stran zakotvené v článku 136 SFEU legislativním mechanismem jednostranného odstoupení od veřejného dluhu.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozsudku či usnesení Tribunálu lze podat kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, který je omezen na právní otázky. Kasační opravný prostředek zásadně nemá odkladný účinek. Je-li kasační opravný prostředek přípustný a opodstatněný, Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zruší. Pokud to soudní řízení dovoluje, může Soudní dvůr ve věci vydat sám konečné rozhodnutí. V opačném případě vrátí věc zpět k rozhodnutí Tribunálu, který je vázán rozhodnutím vydaným Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499